

VABARIIGI VALITSUSE JA PUUDEGA INIMESTE ESINDUSORGANISATSIOONIDE KOOSTÖÖPÕHIMÕTETE MEMORANDUM

Tallinn, 30. märts 2012

Võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni (1948), ÜRO majanduslike, sotsiaalsete ja kultuurialaste õiguste rahvusvahelist pakti (1966), ÜRO lapse õiguste konventsiooni (1989), ÜRO puuetega inimestele võrdsete võimaluste loomise standardreegleid (1993) ning ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ja selle fakultatiivprotokolli (2006), mis tunnistavad, et kõigil puudega inimestel on kõikehõlmav õigus võrdsusele seaduse ees ja kaitsesele diskrimineerimise eest,

meenutades inimõiguste ja põhivabaduste kaitse Euroopa konventsiooni asjakohaseid sätteid, Euroopa puuetega inimeste strateegiat 2010–2020, Euroopa sotsiaalharta ning parandatud ja täiendatud Euroopa sotsiaalharta põhimõtteid, peamiselt artiklit 15,

pidades silmas Euroopa Nõukogu võrdsete võimaluste, mittediskrimineerimise ja sotsiaalse sidususe valdkondades vastu võetud regulatsioone, sealhulgas järgmisi Ministrite Komitee soovitusi liikmesriikidele: CM/Rec(2006)5, mis käsitleb Euroopa Nõukogu tegevuskava puuetega inimeste õiguste kaitse ja ühiskonnas täisosalususe edendamist: puuetega inimeste elukvaliteedi tõstmine Euroopas 2006–2015, CM/Rec(2009)8, mis käsitleb täieliku osaluse saavutamist universaalsaini kaudu, ja CM/Rec(2011)14, mis käsitleb puuetega inimeste osalemist poliitilises ja avalikus elus, samuti Parlamentaarse Assamblee soovitus 1592 (2003) puuetega inimeste täielikuks sotsiaalseks kaasatuseks ning Parlamentaarse Assamblee resolutsiooni 1642 (2009) ja soovitus 1854 (2009), mis käsitleb puuetega inimeste juurdepääsu õigustele ning nende täielikku ja aktiivset osalust ühiskonnas,

tuletades meelde Madriidi (2002), Malaga (2003), Varssavi (2005) ja Zaragoza (2010) deklaratsioonid kinnitatud,

arvestades Eesti Vabariigi põhiseadust ja teisi kohaseid riigisiseseid õigusakte ning kaasamise head tava,

leides, et tõhus demokraatia ja hea valitsemistava kõikidel tasanditel on oluline konfliktide ennetamiseks, stabiilsuse edendamiseks, majandusliku ja sotsiaalse arengu soodustamiseks ning seeläbi jätkusuutlike kogukondade, kus inimesed tahavad elada ja töötada, loomiseks ja toetamiseks,

olles teadlik, et puudega inimeste aktiivseks ja täielikuks osalemiseks ühiskonnaelus on eriti oluline inimõiguste ja põhivabaduste kaitsmine, edendamine ja täiemahuline kasutamine ning et need tegevused eeldavad kodanike ja kodanikuühiskonna teadlikkust ja aktiivset osalemist,

hinnates kodanikuühiskonna väärtust ja pidades vajalikuks puudega inimeste esindusorganisatsioonide suuremat kaasamist riiklikku otsustusprotsessi,

soovides välja kujundada toimiv koostöövõrgustik ning tõhustada asjaomaste valitsusasutuste ja puudega inimeste esindusorganisatsioonide koostööd puuetega inimeste õiguste konventsiooni põhimõtete rakendamisel,

pidades meeles koostöö, kaasamise ja subsidiaarsuse põhimõtteid ning vajadust arvestada ja austada poolte erinevaid pädevusvaldkondi,

on sotsiaalminister teiste ministeeriumite heakskiidul ja toetusel ning puudega inimeste esindusorganisatsioonid kokku leppinud alljärgnevas:

- Edendame kõiki kaasava ja juurdepääsetava ühiskonna nimel puudega inimeste¹ kaasatust rõhuasetusega puudega inimeste integratsioonil kõikides valdkondades ja täielikul osalemisel ühiskonnaelus.
- Kaasame õigusaktide väljatöötamisse puudega inimesed nende esindusorganisatsioonide kaudu ning pöörame tähelepanu puudega inimeste probleemidele ja vajadustele horisontaalselt kõigis poliitikavaldkondades, eelkõige hariduse, tööhõive, ehitatud keskkonna, transpordi, taristu, teabe, kultuuri ja sotsiaalkaitse valdkonnas.
- Oleme seisukohal, et sotsiaalse integratsiooni ja võrdsete võimaluste tagamise üks põhialus on haridus, mis hõlbustab õppeasutusest tööturule siirdumist, ja arendame elukestva õppe ideed.
- Soodustame aktiivse tööpoliitika elluviimisega ning paindlike töövormide ja toetavate meetmete abil puudega inimeste integreerimist tööturule ja tööturul püsimist, kuna leiame, et tööjõu mitmekesisustumine puudega inimeste avatud tööturule kaasamise soodustamise kaudu on ühiskonnale lisaväärtuseks.
- Võtame eesmärgiks edendada puudega inimeste vajadustele vastavate ja nende võimalikult iseseisvat toimetulekut toetavate teenuste arendamist ja osutamist ning tugevdada olemasolevaid meetmeid kõigil tasanditel.
- Edendame puudega inimeste õiguste kaitseks ja võrdsete võimaluste loomiseks puudega inimeste kaasamist neid puudutavate otsuste tegemisse ning puudega inimeste esindusorganisatsioonide kaasamist poliitikakujundamisse nii riigi kui kohalikul tasandil.
- Tugevdame koostööd puudega inimeste esindusorganisatsioonidega, et arendada puudega inimeste ühiskonnaellu kaasamiseks ning spordi- ja liikumisharrastuste edendamiseks vajalikke meetmeid ja võrgustikke.
- Soovime tegutseda üldise ja valitsusasutustevahelise koostöö tugevdamise nimel, parandades regionaalsete ja riiklike vastutusvaldkondade vahelist teabevahetust.

---

¹ Siin ja edaspidi: juhul, kui puudega isikule on määratud seaduslik esindaja, kaasatakse puudega isik tema seadusliku esindaja kaudu.

- Oleme koostöös erinevate huvirühmadega suunatud puudega inimeste maine positiivseks muutmisele ja puudega inimeste õiguste alase teadlikkuse tõstmisele nii ühiskonnas tervikuna kui puudega inimeste hulgas.
- Kaasame puudega inimeste esindusorganisatsioonid järelevalve- ja aruandlusprotsessidesse puudega inimeste poliitika ellurakendamist puudutavas.
- Peame oluliseks, et kõnealuste eesmärkide saavutamiseks kohase tegevuskavaga toetatakse ühiskonnas igas vanuses puudega inimeste vastu suunatud mis tahes diskrimineerimise kaotamist, austades ja arvestades kõikide ühiskonnaliikmete inimõigusi ja põhivabadusi ning võimaldades puudega inimestel neid inimõigusi ja põhivabadusi täiel määral teostada.
- Püüdleme eespool sõnastatud eesmärkide poole muu hulgas sotsiaalministri käskkirjaga moodustatud Vabariigi Valitsuse ja puudega inimeste esindusorganisatsioonide esindajate koostöökogu tegevuse abil.
- Võtame eesmärgiks puudega inimeste kaitse strateegia väljatöötamise aastal 2013 koostöös koostöökoguga.

Käesolev koostöömemorandum jõustub, kui sellele on alla kirjutanud sotsiaalminister Vabariigi Valitsuse nimel ja Eesti Puuetega Inimeste Koja esindaja.

Hanno Pevkur .....

Sotsiaalminister

Vabariigi Valitsuse nimel

Monika Haukanõmm .....

Eesti Puuetega Inimeste Koda

Juhatuse esimees